

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

VOL. XXIX.—LETNO XXIX.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 3, 1946

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

ŠTEVILKA (NUMBER) 66

Varnostni svet
čaka na odgovor
Rusije in Irana

Sovjetske čete
se umikajo iz
iranskega ozemlja

NEW YORK, 2. aprila—Taj organizacije Združenih narodov Trygve Lie je danes—24 pred snidnjem seje varnostna sveta, ko ima priti odgovor Moskve in Teherana—izjavil, da niti sovjetska niti iranska stran poslala odgovora na željno za nadaljnja pojasnila, da bila naslovljena prošli peti obve vladi. Mekateri delegatje še vedno žele, da bo Rusija odgovorila pred 10. aprilm, do katerih je Rusija prosila, da se vprašanje iranskega vprašanja, medtem, ko večina žele, da bo odgovor dospel ob 10. aprilm, nakar da bo potencial Andrej Gromiko zopet naločil svoje mesto na seji kot predstavnik Sovjetske unije.

VERERAN, 2. aprila—Tu je danes neuradno poročano, da Rusija skuša pregovoriti srečko vlado, da bi na vprašanje varnostnega sveta poslala kandidat, ki bi bil v skladu z rusko srečo, da pa se premier navasilic pritisku sovjetski poslanici ni podal glede na tem pa se poroča, da je vprašanje iz zraka odkrilo, da sojne sovjetske artillerije in pomikajo iz Bazvina v Iransku proti Pahleviju.

karovi za po-
č domovini

našem uradu so zadnje čase slišali svoje darove v pomoč pošiljanju narodu v domovini ter našemu bolnišnicu v Slo- sledi:

\$10: Primož in Dora Su-
15910 Midland Ave.; Mr.
Mrs. Joseph in Mary L. Leffingwell, 18516 Chapman Ave.
Louise Močnik, 495 Leffingwell Rd., je izročila \$9, ka-
so so darovali prijatelji vosteni ujenega pokojnega mo-
mestu vencev. Darovali so: \$5; Mr. in Mrs. John A. A.
\$5; Mr. in Mrs. Frank in Bogolin, 1165 E. 113
Adolph Orel, 960 Whee-
159 St., mesto vence za sose-
\$5; Mr. Joseph Birk (pri-
pokojnem John Simčič, Mr.
John Pirc, 539 E. 123
Frank Grlica, Mr. in Mrs. Frank in
John Perry, O. (oddal John
Bogolin), Mr. in Mrs. Frank in
Adolph Orel, 960 Whee-
159 St., mesto vence za sose-
\$5; Mr. Anton Potočnik, 984
\$2.50.

Marsikateri lastnik domače živali je izročil isto v oskrbo Leffingwellu ali njegovim agentom, da živali preskrbi dober dom, medtem ko jih je okrajni pasjelovec dejansko brutalno pobil, trdi Rhoden.

Obtožbe proti Leffingwellu so podpisali štirje njegovi viši uslužbeni, ki se sedaj nahajajo v mestni službi. Leffingwell je včeraj rekel, da obtožbe proti njemu so absolutno neresnične.

Kratke vesti

POVELJNIK UMIKA PRI DUNKIRKU UMRL

LONDON, 1. aprila.—Tukaj je umrl včeraj v starosti 59 let po dolgi bolezni maršal Gort, ki je bil poveljnik britiske ekspedicijске sile v Franciji v začetku druge svetovne vojne in ki je vodil usodni umik britiske vojske pri Dunkirk.

STAVKE V AKRONU IN DETROITU

Stavki delavcev pri uličnih železnicah v Akronu in Detroitu, na katerih se nahaja skupno 5,500 mož, se še vedno nadaljujeta. Gov. Lausche je skušal v akronski stavki posredovati, ampak njegov poizkus se ni obnesel.

LETALSTVO ZNA SPREMENITI MERJENJE ČASA

Gen. James H. Doolittle je počkal v Washingtonu, da bodo kmalu v prometu letala, ki bodo preletela daljavo med New Yorkom in San Francisco v štirih urah, oziroma hitreje, kot pa potuje sončna svetloba. To pomeni, da se bo potnik usred v aeroplana ob 9. uri zjutraj in pristal na Pacifik ob 8. uri zjutraj, nameč eno uro prej kot pa je odletel. Radi tega se vršijo sedaj velike razprave, kako bi prilagodili uro modernemu času, ker sedanji sistem ne odgovarja več. Načrtov je mnogo, toda kateri bo izbran, še ni znano.

OKRAJNI "ŠINTAR" OBTOŽEN OKRUTNOSTI S PSI IN MAČKI

Mestni pasji oskrbnik Albert Rhoden je včeraj izposloval zaprisežene izjave proti okrajnemu pasjemu oskrbniku Henry L. Leffingwellu, ki je načelnik Animal Protective League, radi okrutnosti do živali. Rhoden trdi, da je Leffingwell dal mačke pobijati z železno cevjo; da pese ni držal toliko časa v električni kletki, da bi poginili, pač pa jih je še potem pobijal; da je več tisoč mačk in mačič dal usmrtniti z železno cevjo, in da več ur potem, ko so bili pobite živali zmetane v čebre, da se jih odpelje v tovarno za izdelovanje raznih produktov, so napol pobite živali se ječale iz čebrov.

Marsikateri lastnik domače živali je izročil isto v oskrbo Leffingwellu ali njegovim agentom, da živali preskrbi dober dom, medtem ko jih je okrajni pasjelovec dejansko brutalno pobil, trdi Rhoden.

Obtožbe proti Leffingwellu so podpisali štirje njegovi viši uslužbeni, ki se sedaj nahajajo v mestni službi. Leffingwell je včeraj rekel, da obtožbe proti njemu so absolutno neresnične.

Jutri berite...!
Jutri bomo pričeli objavljati zelo zanimivo razpravo pod naslovom "Skupaj v izdajstvu—skupaj pred ljudsko sodbo." Čitatelje opozarjam, da pazno čitate vsako izdajo listu "Enakopravnosti," in se prepričate o resničnosti, kaj se je izvrševalo nad našim slovenskim ljudstvom in kdo so bili povzročitelji. Vsebina je posneta iz ljubljanskega dnevnika "Slovenski poročevalec" z dnevi od 21. do 24. decembra 1945.

Amerika poslala Jugoslaviji noto glede Mihajlovića

Zed. države prosijo, da se Amerikancem dovoli pričati pri njegovem procesu

WASHINGTON, 2. aprila.—Državni department je danes naznanil, da je v soboto poslal jugoslovanskemu zunanjemu ministrstvu noto, v kateri se prosi dovoljenja, da bi pri obravnavi gen. Draže Mihajlovića, mogli pričati ameriški častniki, ki so bili svoj čas dodeljeni glavnemu stanu četniškega poveljnega.

Mihajlović je bil nedavno zaret z 11 svojimi pristaši v neki duplini v južni Srbiji in se bo moral zagovarjati radi kolaboracije z Nemci in Italijani. Svoj čas je bilo poročano, da ima Mihajlović armado 70,000 mož, ki bo to spomlad pričela vstajo proti sedanji jugoslovanski vladi.

Ameriška nota pravi, da je bilo po "junaškem prizadevanju Mihajlovićevih četnikov" rešenih mnogo ameriških letalcev, ki so bili prisiljeni na zemljo v Jugoslaviji, in Zed. države torej želi, da bi člani ameriške misije, ki je bila svoj čas dodeljena proti njemu, da bo obesena.

Vladna pomoč veteranom in vojnim vdovam

WASHINGTON, 2. aprila.—Vlada je danes objavila načrte, glasom katerih se ima veteranom in vojnim vdovam nuditi pomoč, da zgradijo in dovršijo gradnjo še nedovršenih domov.

Vladni krog pravijo, da se bo nedavna odredba, s katero se je gradbeno delo omejilo na najbolj nujne stavbe, v toliko omilila, da veterani in vojne vdove ne bodo prizadeti.

Posebno bodo zvezne oblasti skrbeli, da bo materijal, ki ga primanjkuje, dan na razpolago v vseh primerih, v katerih gre za dovršitev domov, ki jih gradijo veterani in žene vojakov, ki so v vojni izgubili življenje.

ROJAK IZ LJUBLJANE BO PREDAVAVAL V SND

Kakor se nam poroča, bo jutri ob 8. uri zvečer v dvorani št. 1 SND na St. Clair Ave. predavaval nedavno iz Ljubljane došli rojak Oton Semerlok, ki je vse leta druge svetovne vojne preživel v slovenski prestolici.

PRIREDITEV MESTNEGA KLUBA

V soboto 6. aprila zvečer poda Mestni klub (Cleveland City Club) posebno predstavo, ki jo imenujejo "Anvil Revues", za člane in goste, v Mestni dvorani. To je že 34. predstava te vrste, ki je podana enkrat v letu in se v njej satirično predstavlja razne prominentne politične osebnosti, kar je v veliko zabavo navzočim.

Letos bo poleg senatorjev Tafta in Huffmana počaščen tudi gov. Frank Lausche. Pravijo, da se bodo letos predstavili bolj porazno, kot lansko leto. Vstopnice stanejo od 60¢ do \$4.20. V soboto popoldne bo slična predstava samo za ženske.

VDOVA V DRŽAVI WASHINGTON JE RODILA ČETVORČKE

KELSO, Wash., 2. aprila—Mrs. Leo Pierce, 34-letna vdova, katere mož je umrl pred mesecem dni in jo zapustil z dvema otrokoma-dvojčkoma, je danes rodila četvorčke, in sicer tri dečke in eno dekle.

Zdravnik v bolnišnici, kjer se nahaja mlada vdova, pravijo, da se mati in novorojenčki dobro počutijo. Porod vseh štirih otrok je trajal samo 20 minut.

En deček je ob porodu tehtal tri funte in sedem unč, dekle je tehtala tri funte in tri unč, ostala dva dečka pa sta tehtala tri funte in dve unči in pol ter dva funta in devet unč.

Homma ustreljen kot vojni zločinec

MANILA, 3. aprila.—Danes zjutraj je bil v Los Banos, 20 milj južno od Manile, ustreljen japonski general Masaharu Homma, poveljnik v zmagovali japonski kampanji na Bataanu v začetku vojne z Japoncami, ki je bil od ameriškega vojaškega sodišča spoznan krivim smrti 17,000 Amerikanec v Filipincev, ki so bili poslati na zloglasni "bataanski smrtni pohod".

Gen. Homma je postal do zadnjega miren v stočen in ni hotel pred izvršitvijo smrtne obodsobe podati nikake izjave. Umrl je privezan ob leseni kol.

Pol ure po ustrelitvi gen. Homme je bil obeslen gen. Hikotaro Tažima, ki je bil spoznan krivim obtožbe, da je v maju 1. 1944 dal na Bataanu umoriti tri ameriške mornarične letalce.

Rokodelske šole obtožene nesposobnosti

Veterani, ki pohajajo v Boston Technical Institute, 5200 Euclid Ave., in Cleveland Plastic Inc., 1611 E. 21 St., so obtožili ti dve rokodelske šoli nesposobnosti učenja in neetičnega postopanja z učenci. Tozadnje se bo v četrtek vršila preiskava, kateri bo načeljeval Joseph R. Strobel, državni direktor rokodelskih šol v Ohio. Učenci zahtevajo, da se tem šolam odvzame poslovnice.

Kompromisni predlog Vandenberga glede atomskih kontrole

WASHINGTON, 2. aprila—Senatni odsek za atomsko energijo je danes soglasno odobril kompromisni predlog, katerega je stavil senator Vandenberg glede atomske kontrole. V smislu tega predloga bi vojaške oblasti imele moč vložiti ugovore proti programu za razvoj atomskih energij le v specifično vojaške zadavah.

Predloga, ki se nahaja pred odsekom, določa, da se imenuje civilna kontrolna komisija, ki bi delala odločitve glede rabe in kontrole atomske energije za mirovne svrhe. Obenem pa bi bil imenovan vojaški odbor, ki bi opazoval delo civilne komisije.

Ako bi ta odbor prišel do zaključka, da delo komisije ogroža funkcije armade in mornariške, bi imel pravico vložiti protest pri tajnikih vojnega in mornariškega departmanta.

Ako bi se tajnika obeh departmانتov strinjal s stališčem vojaškega odbora, tedaj bi bil vložen vojaški protest direktno pri predsedniku, ki bi podal končno odločitev.

Divjanje morja povzročilo smrt okoli 152 oseb

Na podlagi poročil, ki prihajo iz krajev na Havajskih otokih, v Alaski in drugod na Pacifik, kjer je v ponedeljek divjalo morje vsled potresu na morskom dnu, se sklepa, da je našlo smrt okoli 152 oseb, medtem ko bo škoda na lastnini znašala mnogo milijonov dolarjev.

Najhujše so bili udarjeni Havajski otoki, kjer je dognano, da je vsled navala divjajočega morja umrlo 70 oseb. Tudi škoda na Havajih je ogromna.

Domneva se, da se je podmorski potres, ki je povzročil katastrofo, pojavit nekje v bližini obale Alaske. Obstoj je strah, da bo prvemu navalu morja sledil drugi, morda še večji, toda merodajni faktorji sedaj poročajo, da so se naravní elementi očvidno polegli.

Bolgarija dobila novo vlado

SOFIJA, 1. aprila.—Bolgarska vlada je včeraj naznana formirajoča novega kabine, toda je izjavila, da so bili člani opozicijskih strank izključeni, ker je Rusija smatrala, da so bili njih pogoji za vstop v nasprotstvu s sklepom konference zunanjih ministrov velike trojice, ki se je vršila pretekla decembra v Moskvi.

Ko je bolgarska vlada pred 11 dnevi resignirala, so nekateri opozovalci pričakovali, da se bo vključili člani opozicije, kateri so sugestirali Zed. države.

Novi kabinet, kateremu stoji na čelu premier Kikom Georgiev, vsebuje zastopnike domovinske fronte, komunistov, radikalcev, agrarcev in socijalistov. V njem je pet novih imen, in sicer dva od domovinske fronte, dva komunista in en agrar.

Tat v Oblakovi trgovini

Včeraj sta stopila v trgovino Louis Oblaka na vogalu E. 66 St. in St. Clair Ave., dva mlada moška, ki sta rekla, da sta prisiljeni po velik kombinacijski radio aparatu, katerega sta tam naročila. Oblak ni ničesar vedel o kakem takem naročilu in jima tako povedal. Neznanca sta se nekaj časa obotavljala, ko pa sta odhajala, je Oblakov uslužbenec Frank Schultz opazil, da je eden izmed dvojice spremeno izmaknil mal namizni radijski aparat. Pričel se je lov za tatomovo, ki sta jo ubrala v različne smeri. Schultz, ki je bil oborožen z revolverjem, je končno moškega, ki je ukradel radio, zajel, medtem ko je drugi tat srečno zbežal. Poklicana je bila policija, ki je tata odvedla v ječo.

SEJA IN PREDAVANJE

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši redna mesečna seja krožka št. 1, Progresivnih Slovenk, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Članice so prošne, da se gotovo udeležijo seja ob času, ker bo po seji govorila članica American Cancer Society o napredku v iznajdbah za preprečenje in ozdravitev zavratne bolezni raka.

NAJDEN DENAR

V St. Clair kopališču se je našlo moško denarnico s precejšnjo vsto denarja. Lastnik jo dobi nazaj če se zglasti pri Jos. Hočevarju v kopališču.

Mandžurija na pragu novih bojev, svarijo komuniisti

ČUNKING, 2. aprila—Med kitajskimi komunisti in vladnimi pristaši je danes nastal oster spor glede položaja v Mandžuriji. Komunistični listi pravijo, da gen. Čiang Kajšek pošilja v Mand

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIOHENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year—(Za celo leto) \$7.00
 For Half Year—(Za pol leta) 4.00
 For 3 Months—(Za 3 meseca) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year—(Za celo leto) \$8.00
 For Half Year—(Za pol leta) 4.50
 For 3 Months—(Za 3 meseca) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year—(Za celo leto) \$9.00
 For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1948 at the Post Office at
 Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

ZNAČILEN DOKUMENT

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca."

Nedavna sodna razprava je razgatila izdajalsko početje slovenske duhovščine, ki je v svojem sovraštvu do borcev za svobodo in pravice ljudstva padla tako nizko, da se je uvrstila med najpodlejše ovaduhe. V ilustracijo navajamo dokument, ki ga je izsledila komisija za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njegovih pomagačev v tajnem arhivu XI. armadnega zbora v Ljubljani. V tem arhivu je bilo najdenih vse polno listin, ki razkrinkujejo izdajalsko mrežo, razpredeno po Sloveniji. Zlasti podlo vlogo je pri tem ovaduštu igral reakcionarni del duhovščine, o čemer priča naslednje poročilo, ki ga je spisal poveljnik fašistične enote GAF dne 20. julija 1942 za časa velike roške ofenzive in ga naslovil na poveljstvo XI. armadnega zbora. V njem poroča o operacijah svoje enote na področju Stari trg in Cerknica. Poročilo se glasi, prevedeno v slovenščino, do besedno:

"Oddelek pod poveljstvom majorja Mance je dosegel včeraj pozno popoldne Stari trg. Pri vasi Dane je bila majhna bitka, v kateri je bil ubit en komunist, ujetih pa 24, katere smo potem postrelili. Vsled dobljenih natančnih poročil smo zajeli in sodili Strleta Franca. Usmrtilitev slednjega je velikega pomena, ker je bil najvpivnejši komunist te pokrajine. Njegova avtoriteta je segala do Grahovega, Babinega polja in še dalje. Njegovo usmrtilitev so vsi protikomunisti sprejeli z občutkom olajšanja in zadovoljstva. Priznati pa seveda moram, da je ta del prebivalstva v veliki manjšini.

"Druga važna pridobitev je, da smo zajeli in ustrelili Mlakarja Josipa, bivšega župana iz Starega trga, stanovanega v Iga vasi. Tudi ta je bil zelo vpliven.

"Oba zgoraj navedena smo zajeli in ustrelili na podlagi ovadb iz zaupnih virov. Da je prišlo do teh ovadb in da smo za te ovadbe izvedeli, se pa moram zahvaliti tukajšnji duhovščini. Župnik iz Starega trga nam predvsem dobavlja najboljše informacije. Tako jaz kakor tudi major Manca sva pridobila s tem župnikom informativni vir največje važnosti. Ta župnik izvrstno pozna svoje področje, presoja položaj zelo realistično in pesimistično ter sam priznava, da sta dve tretjini prebivalstva neozdravljivo bolni in okuženi po boljševški kugi, zaradi česar nam on sam svetuje drastične ukrepe. S čistko smo šele pričeli ter jo bomo neizprosno nadaljevali v prihodnjih dneh.

"Drugega dobrega sodelavca in informatorja sem dobil v župniku iz Begunja. On sam mi je osebno in natančno pokazal, kdo so simpatizerji komunizma na njegovem področju. Del teh je odsoten. Na podlagi njegovih podatkov mi je bilo mogoče postopati proti prebivalcem Cerknico, kjer sem lahko požgal 12 hiš in dal zapreti 16 hišnih gospodarjev. Ker pa ti gospodarji niso bili aktivni pristaši gibanja, jih imam sedaj za talce, ker sem namreč dal 30 pušk osebam, za katere mi je župnik jamčil, da se bodo z njimi borili proti banditom in ki so odšli proti Dobcu in Topolu, da očistijo ta del pokrajine tolovajev. Če se bodo ti ljudje obnesli, mislim, da bodo lahko izvrševali podobno koristno funkcijo kot oboroženci pri Sv. Joštu.

"V zvezi s tem bi želel, da se dostavi 32 pušk za prebivalce Zaplane, 34 za Petkovc in 28 za Sv. Jošt. Smanjam, da bo ta pokrajina, obdelana po našem znanem zaupniku, župniku iz Zaplane, čigar izguba v tem trenutku je za nas zelo neprijetna, zrela za tak eksperiment.

"Zaključujem in ponavljam: novo situacijo obeležujejo jasni znaki protikomunistične delavnosti, katero vodijo duhovniki. Če bomo znali gojiti stike z njimi in se okoriščati, bomo brez dvoma lahko dosegli dobre rezultate, zlasti kar se tiče informacij, glede katerih smo bili doslej na slabem. S pametno in premišljeno ustvaritvijo oboroženih oddelkov si bomo lahko zagotovili veliko korist in dobro pomoč ter zgradili krepak zid med komunisti in protikomunisti slovenskega pokolenja. Podpisani: Il colonello commandante Seraglia Alberto in šef operativnega štaba C. Mortarotti."

* * *

Ta dokument pač dovolj jasno govori. Seraglia hladnokrvno priznava, da je dal v enem dnevu postreliti 27 ljudi ter požgati 12 hiš in aretirati 16 hišnih gospodarjev, vse na

podlagi ovadb, vse na podlagi denunciacij župnih pastirjev, na podlagi izjav ljudi, ki so se pred bogom in pred ljudmi obvezali, da bodo skrbeli za dušni blagor poverjenih jim župljanov. Italijanski krvolok je postopal na podlagi ovdrušta ljudi, katerim so njihove ovčice zaupale in jim kot dušnim pastirjem odkritosčeno vse povedale. Greh, ki so ga ti župniki, ti višji pastirji storili, ni samo narodno izdajstvo, namreč tudi zloraba zaupanja, zloraba poštenosti. Tem župnikom ni nikče storil nič slabega. V času, ko so bili tam partizanski odredi, ko so se Italijani umaknili, so mirno in nemoteno opravljali svoje delo. Še več! Poučeni so bili celo o stvareh, za katere niso vedeli vsi ljudje. In kaj so storili, ko je zopet okupator vdrl v te kraje? Takrat, ko je preprost kmet, preprost delavec, intelligent v teh krajih stisnil zobe in se zaklel, da raje pogine, kot pa da kar koli izda okupatorju, so s smehljajočimi obrazi takoj tekli poklonit se gospodu komandantu polkovniku Seragliji, o katerem so dobro vedeli, kako je moril in požigal, predno je prišel do njih. Tekli so k njemu, se mu poklonili, in pribajano občevali z njim. In čeprav tega ni nikče od njih zahvaloval, so se fašističnemu osvajalcu takoj stavili na razpolago in to za posel, ki je najbolj ogaben, ki ga vsi pošteni ljudje najbolj zanikujo: prostovoljno so se prijavili za ovaduhe, za konfidente.

Ni čuda, da Seraglia navdušeno poroča, kako sijajne sodelavce je pridobil v Starem trgu, v Begunjah, v Zaplani. Še več: Seraglia še izrecno poudarja, da župnik iz Starega trga naravnost zahteva, naj se izvedejo drastični ukrepi proti prebivalstvu, češ da sta dve tretjini neozdravljivo okuženi s komunizmom. In kaj so delali Italijani z ljudmi, ki so "neozdravljivo okuženi," je dovolj znano.

UREDNIKOVA POŠTA**"Valček ljubezni"**

Collinwood, Ohio. — Oskar Straussovo opereto v treh dejanjih, vprizori pevski zbor "Jadran" v nedeljo dne 14. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ta krasna opera vsebuje lepe pesmi v solo, duetih, kvartetih in celotnega zobra. Da bo "Jadran" to dobro podal, so nam priče zato stari neviči in pevke ter lepo število mladih deklet in fantov, kateri so del naše druge generacije.

Storja te lepe operete je: Maximilian X. (Peter Dujmovič), kralj zadolžene in bankrotirane države Silvanije, se povrne od potovanja domov v spremstvu svoje hčere, princezine Helene (Štefi Česnik-Tollar) in jima dvorjani bodoči zet, tajinstveni Niki (Toni Prince). lepi mladi poročnik Ilirske armade. Dvorjani in državljani z zadoščenjem vzamejo v poznanje novico, da si je končno trmoglavata princezinja le izbrala ljubčka, svojega bodočega moža, kateri bi obenem tudi pododeloval kraljevsko krono. Ako je ta ženin bogat, bi se s tem zlahkoto dobito državno posojo, kateri bi rešilo državo finančne propasti in s tem ljudstvo zadovoljilo.

Helena si je izbrala Nika, ker jo močno spominja nje mladostne ljubezni, grofa Rupert (Al. Hribar), kateri pa se nahaja v izgnanstvu na Angleškem. Akoravno se zdi Helena Nikitu puščobna, in se mu vse bolj dopade prost, svobodno in lahkoživno življenje, vendar uboga zapoved svojega cesarja ter se poda v Silvanijo, da bi poročil princezinjo. Toda bil pa je slučaj, da se je na kraljevem dvoru sestal z mlado in lepo ameriško umetnico Katrico Robinson (Florence Unetič), katera je v deželi Silvanije na umetniški turneji; da se pa preživela pa ob večernih urah tudi pojede v kavarni v zabavo gostom. Kaj hitro je Niki pozabil na svojo kraljevsko zaročenko, zaljubi se do dna duše v Katrico; v neki večerni uri se odloči, da pohiti na skrivaj v kavarno zradi Katrice, pri čemer pa naj bi mu pomagal njegov priatelj šotnik Ditmar (Fred Cesnik), le lepa Katrica pa tega neve, da ima Niki postati princ-prestolonaslednik z poroko princezinjo.

V ostalih ulogah pa nastopi: kneginja Luiza (Julia Godoc), Fifi (Vida Kapel) gledališki bobnar in Ante (Florence Yeraj-Slabe), turisti in turistinje, vojaki in narod ter dvorjanji, člani in članice zobra "Jadran". Zbor steje danes sedemintrideset članov, kar je pa le številno. Posebnost Jadranja pa je, da se za zborovo petje tako zanima naša tu rojena mladina in če bo Jadran šel naprej po tej poti, ni se nam treba batiti, da se bo naša pesem izgubila v tujini.

Drugo dejanje: Niki in Ditmar prideva v kavarno, kjer Katrica poje. Ob tej prilnosti Niki razkrije svojo ljubezen Katrici. Ker pa kralj Maximilian

nič preveč ne zaupa tajinstvenemu Nikitu, sledi v spremstvu dvorjanika grofa Lotarja (Fr. Krištof) Nikitu in ga zasačita v kavarni ter hočeta ga spraviti nazaj v grad. Zasleduja ga tudi dva tekmeča v ljubezni, grof Rupert in njegov priatelj baron Sigmund (Frank Može), ki nameravata Nikita ugrabiti in odpeljati ven iz dežele Silvanije. Kaj kmalu je princezina spoznala pretkanega ljubčka Nika in tudi ona v spremstvu svoje tete kneginje Matilde (Betty Cerjan) gre zasedovali tajinstvene ponočne izprehode. Baš ko Niki dejanski izkazuje svojo ljubezen Katrici ga zasačijo. Vsi ga spoznajo kot princa-prestolonaslednika, in podi tega je Katrica močno žalostna ko tudi izve, da se ima Niki naslednjega dne poročiti z princezino.

Tretje dejanje: Nikita in Rupert prevari Sigmund in ju prisili v kraljev zrakoplov, kateri naj ju ponese v London. Sigmundova želja je, da naj bi on nadomestil Nikita pri poroki in tako prišel do prestola, kajti znamo mu je, da se kraljadi razdraženosti naroda ne bo upal odložiti poroke in bo v tem obupu sprejet vsako ponudbo, da reši svoj dvor sramotno.

Vsota za bolnišnico je dolžna na \$150,000. Kot je razvidno iz raznih objav SANSA, se je ta organizacija zavzela, da bo odslej zbirala prispevke med ameriškimi Slovencami za postavitev Mladinske bolnišnice v Sloveniji.

Kar bo presegalo zgori navedeno vsoto, se bo denar porabil za nabavo raznih potrebščin, ki so v takih bolnišnicah običajne, kot zdravniški aparati itd. Ta bolnišnica naj bi bil trajen spomenik ameriških Slovencov našemu narodu v domovini. Ta spomenik bo stal tam, ko ne bo več sledil o ameriških Slovencih.

Določena vsota po mojem mnenju ni pretirana in ne previsoka za ameriške Slovence, ako bi vsak daroval par dolarjev, bi vsota presegala kvoto. Pri zbiranju tega skladja, se ne bi smeli ozirati na naše medsebojne mržnje in prepirčanja, pač pa bi se moral pri tem strniti skupaj in tekmovati med seboj, kdo bo več prispeval v ta blagamen. S postavitevijo bolnišnice, se bo ohranilo pri življenju večji odstotek slovenske mladine, kateri boleha za posledicami vojne. V bolnišnici se bodo zdravili otroci, ki so radi pomanjkanja živeža in drugih nadlog postali tuberkuloznii in

Vincent Coff.

Stvaren patriotizem! Dejanja, ne besed! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

"Constellation", Lockheed izdelka prevozni zrakoplov, ki tehta 80,000 funtov, pristaja na zrakoplovišču v Washingtonu, da se dostavi v roke armadi, potem ko je preletel kontinent od Los Angelesa v 6 urah in 58 minutah. Velikana poganjajo širje motorji in krila so široka 123 čevljev. Dolg je 95 čevljev in s tovrom 10 ton lahko potuje več kot 300 milij na uro.

Jadran vabi

Dne 14. aprila bo zopet Jadran dan. Po dolgem času smo se Jadrančani skupaj spravili, da vprizorimo krasno Oscar Straussovo opereto "Valček ljubezni". Ker takšne prireditve stanejo veliko denarja, smo pobirali oglase za v programno knjižico. Tem potom se moram v imenu Jadranca zahvaliti vsem, kateri ste dali za oglas za v našo programno knjižico, in s tem nam pomogli, da bomo imeli boljši uspeh. Slovencem pripomoramo, da podpirate slovenske trgovce.

Imamo tudi zopet večino fantastov, kateri so prišli iz te strani vojne, zopet nazaj ter nam pomagali "Jadrana" nazaj oživeti. V času vojne je imel Jadran precej težak obstoj ker ni bilo zadostni moških, ampak sedaj jih je precej lepa skupina skupaj.

Torej, ne pozabite dan 14 aprila in udeležite se Jadranove operete, za kar se vam že v načrtu zahvaljujemo. Pričetek operete je ob 3:30 popoldne. S pevskim pozdravom

Jennie Prime

Kampanja za Mladinsko bolnišnico v Sloveniji

Cleveland, O. — Kakor je bilo razvidno iz raznih objav SANSA, se je ta organizacija zavzela, da bo odslej zbirala prispevke med ameriškimi Slovencami za postavitev Mladinske bolnišnice v Sloveniji.

Mi smo prepričani, da kot ste se dobro izkazali v preteklosti, ko se je šlo za pomoč v živežu in obleki za Slovenijo, da boste tudi tokrat posegli globoko v žep in prispevali, kolikor vam pač razmerek dovolj.

Ta kampanja se bo vršila en mesec dni. Tozadnevo je določeno slednje: Tisti, kateri bo prispeval en tisoč dolarjev ali več, najisib posameznik, podjetje ali organizacija, bo "ustanovni član"; tisti, kateri bo prispeval sto dolarjev ali več, bo "častni član"; tisti, kateri bo prispeval kjer koli med \$5 in \$100, bo "podprtinski član". Vsa imena prispevateljev bodo poslana v staro domovino, kjer bodo pričala našo počrtovljnost in ostala v arhivu poznim potomcem.

Torej, ker bo to enomeseca kampanja, upamo, da ne boste odlašali, pač pa prispevali ob tej prilnosti, najisib zastopnikom, ali pa če naravnost prinesete podpisanimu tajniku podružnice štev. 48 SAN. Za vsako boste dobili potrdilo. Lahko pošljete tudi po pošti, če vas je tako volja in sicer na 15605 Waterloo Rd. Cleveland 10, O. Potrdilo za prispevek se vam bo tudi dostavilo po pošti. Ne pozabite točnega naslova in pravilno ime, ter vsoto, katero da.

Izvršni odbor SANSA bo v kratkem razglasil to kampanjo, katera se bo vršila po vseh naših naselbinah, pod področjem SANSA podružnic. Kjer pa teh ni, bodo lahko druge organizacije ali društva zbirala, ki so tej akciji naklonjene. Tu ne bi smelo biti predvodkov. Tukaj se gre za plemenit namen, za nedolžne otročice, ki so jih resi gotove smrti, da se jih počutijo, ker sta nasila agenti, ki imajo podružnico v Glenville, New Jersey, kjer so rekli, da imajo zlomljen nos in levo nogo.

Neki rojak je prišel iz Panamskega syljanja in je povedal, da tukaj rastejo tako visoke borovine, da morate pristaviti lesivo v jih obirate. Eh, pa ni tale mačne prepozna za 1. april?

Najnovejša novica od maledi ljudi: I hit the ball over the fence!

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vrnila 2. in 3. sept. 1944 v Cleveland, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASTNI ČLANI:

LOUIS ADAMCU, Milford, N. J.

MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.

Castni podpredsednik: DR. F. J. Kern, 623 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ČLANI EKSEKUTIVE:

ETRIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.

1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.

2. podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinoia.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

Dizajn: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Zavojnik: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

Član:

LEO JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.

ANTON KAPENC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.

LEOPOLD KUSHIAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

FRANC ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNJI ODBOR:

LOUIS ZELEZNICKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

ROSIE ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.

JOSEPH ZAVERTNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.

JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.

JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

ANTON GERZEL, 334 Erie Ave., W. Alkipa, Pa.

ANTON HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.

ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.

DEV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.

FRANK KLUNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.

HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.

MARGARETH KRAHN, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.

JOHN KVARTIC, 411 Station St., Bridgeville, Pa.

LEUVIE MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.

ANTONETTE SIMCICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.

THERESA SPECK, 4658 Ross Ave., St. Louis 16, Mo.

VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.

ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.

ANTON ZBASNICK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Dvoje pisem iz Dvorske vasi

Roznati rojek Anton Debelak, E. 75 St., je prejel dva pisma in vsa Krajna, Hinje, Žvirče in daleč naokoli je vse uničeno. Pri nas je najbolj Dvorska vas, Zigmarice, Sodažica in sem pa tja v vsaki vasi kaj malega.

"Kočevjarji so se vsi izselili v Nemčijo, tako da je Kočevje prazno in večinoma vse požgano. Dam Ti vedit, da sta Korošec Jože in njegov sin, ubita od domačih izdajalcev. Sedaj se Ti še enkrat zahvalim za pismo. Paketa dosegla že nišem prejel. Od Micke in Angele sem jih pa že dobil in se jim prav lepo zahvalil.

"Evakrat smo pogoreli. Prvič doma, tam je vse uničeno. Pa smo šli v Kozlarjevo hišo pri Preski, tam so nam pa Italijani začeli in vse pokradli, tako da smo bili ob vse, ob prašiče, ob leko, posteljnino in denar. Počeli so tudi dosti trplji. Od dobro, tako da ko se ne naza, si mislim, da se nismo moglo tako biti. Kaj so tukaj morali ljudje prestati. Vsega so krivi naši domaći. Kaj bi bil vedel Italijanec, kaj si Ti, ko bi povedali domaći izdajalci. Pri nas so bili Tekavčevi, Vravčevi, Mežnarjevi, Močnikovi, Roščevi, ti so bili najbolj izdajalci in vsa Škrlovica, Pričnikova, Štritarjevih, našega zeta, tem so drugo kupili. Toda sem porabil precej Antonovega dekorata. Od dobro, tako da je bilo iz vasi šest, narja. Zato bi vas prosil, če bi mi mogli kaj v denarju pomagati.

"Dam Ti vedit, da moji sinovi so še v vojski. Viktor je bil v Franciji, pa so ga Nemci okupirali, je bil štiri leta v Nemčiji. Sedaj je pa partizan. Mislim, da sedaj pride domov. Lož je 12 let vojak, je komandant baterije. Tone, najmlajši je tudi oficir, je divizijski intendant v Skopju v Macedoniji. Lož je pa v Nišu. Mislim, da pridejo za božič domov na počitnice.

"Brata Stefana je ubila 'črna roka.' To je bila organizacija domobranov. So kar prišla noči, ali pa podnevi, pa so človeka kar brez zaslisanja ubili. S Ponikev so Zakrajška, očeta in dva sina in še na stotine nedolžnih ljudi pobili.

"Lož, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je oženil ta teden pri

"Janezu na Mali Slivci. V Medvedcu je Anton bolan, druga posrednica je bila ubita; dva fanta sta pa v sestru v Italiji. Centki so trijeti, tako da sta samo še Jozef, Pavla živa, in vse jim je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"24-URNA POSLUGA NA RADIO APARATIH
VSEH IZDELKOV. VSE DELO JAMČENO

MALZ ELECTRIC
6902 ST. CLAIR AVE.

je prehladel in je umrl. Njegov sin je pa padel pri partizanih.

"Meni je prav hudo, ker sem sam od vse naše družine. Sedaj sem še Štefana izgubil, ki je tako da rad prisel domov, če je le mogel in čas imel.

"Sedaj pa skončam in sklepam to moje pisanje in te prav lepo pozdravljam, Tebe, Twojo družino in Micko in vse pozname. Torej še en pozdrav od vseh skupaj. Tvoj brat

"Janez Debelak."

Drugo pismo je bilo napisano 14. decembra, 1945 in vsebuje sledete:

"Dragi brat in družina!

"Dam Ti vedit, da sem dobil paket 12. decembra. Se Ti prav lepo zahvaljujem, zanj. Vse je bilo v redu notri. Doma smo zdravi, kakor tudi Vam želim ljubo zdravje.

"Sedaj se vse zboljuje v naši novi državi. Veliko veselje je bilo na naš narodni praznik 29. novembra, tako da je vse, mlado in staro manifestiralo za našo Federativno republiko Jugoslavijo. Vsa stara in mlada srca so dala izraza našemu štiriletnemu trpljenju. Obnavlja se vse lepo po načrtu, tako da bomo že prišli enkrat spet v normalno življene.

"Naš brat Štefan je moral pasti samo zato, ker je hvalil Rusijo. Njemu ni nihče dopovedal, da je v Rusiji slabo. On je bil med prvo vojno štiri leta ujetnik v Rusiji, od leta 1917 do 1921 in pa, ker ni bil na izdajalski poti. Tako tudi moja sin Janez iz France. Največ je pretrpel naše sorodstvo v našem kraju, ker je bila vsa narodno zavedna družina s prav malimi izjemami.

"Dedniškemu Maticu so trije fantje ubiti, tako da ima samo še enega, so bili vsi partizani. Slabi so bili vsi v Medvejketu, Anton, žena in otroci, so bili vsi pri tabelih. Nekaj jih je že dobilo kazen. Tako bo še drugih prišlo na odgovor, ker je bilo dobiti lumbov in izdajalcev. Ti dam vedit, da je Kočevje pravzaprav in večinoma vse požgano. Dam Ti vedit, da sta Korošec Jože in njegov sin, ubita od domačih izdajalcev. Sedaj se Ti še enkrat zahvalim za pismo. Paketa dosegla že nišem prejel. Od Micke in Angele sem jih pa že dobil in se jim prav lepo zahvalil.

"Sedaj končam in Te prav lepo pozdravim, Tvoj brat

"Janez Debelak."

Cleveland, O.—Slučajno mi je prišla v roke številka "Ameriške domovine" od 30. novembra ali 1. decembra 1945, v kateri Anton Grdin piše, da moramo počakati, da pride resnica na dan: ali so krivi vsega zla domobranici ali partizani. Mr. Grdin je prišel navsezadnj do zaključka, da so vsega zla krivi partizani, osvoboditelji naše slovenske zemlje. Mr. Grdin, ali ne citate pisem, ko pridejo sem iz vseh krajev Slovenije? Pisma z Dolenskega, Gorenjskega, Notranjskega in Primorja. Od povsod se čita enaka obtožnica, da so mnogo gorja povzročili domači izdajalci, belogardisti in domobranici.

Malo odgovora Mr. Antonu Grdinu na dopis v "Ameriški Domovini"

Mr. Grdin, moje mnenje je in tudi trdim, da so res krivi terorja nad svojimi brati in sestrami Slovenci, domači izdajalci-domobranici. Zato so pa ob koncu vojne zbežali v Italijo in na Koroško, ker so se bali prejeti zasluženo kazeno za grozodestva, ki so jih počenjali. Kajen so tudi v resnici zaslužili in je potrebno, da bi se jih postavilo na zatožno klop, ker so vse križnici izdajalci svoje lastne rojake Italijanom in Nemcem.

"Brata Štefana je ubila 'črna roka.' To je bila organizacija domobranov. So kar prišla noči, ali pa podnevi, pa so človeka kar brez zaslisanja ubili. S Ponikev so Zakrajška, očeta in dva sina in še na stotine nedolžnih ljudi pobili.

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdku so ubili domobranici. Tišlerjev France je bil tudi zaprt, pa jaz in moj sin France; pa Tišlerjev France se je

"Janez, od Neže sin, je umrl na Rabu, tako da je sama Neža doma. Janeza Bavdk

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

"Gospodje! Prepričan sem, da je govorila gospa Mullerjeva resnica. Müllerjevih izjav ne jemljam resno!"

Predsednik je pogledal vzemirjeno.

"Toda — toda —," je rekel skoraj brez glasu, "ali ne zagovarjate obeh?"

"Gospod predsednik!" je odgovoril von Breitenwyl. "Moja prva dolžnost je, da zagovarjam nedolžnega!"

Sledil je dolg odmor, dolga tisina.

Vsakdo je gledal Tereo. Njeni lica je preknila nenadna rdečica. Prav na raho so se v koton zaokrožile njene ustnice. Gottfried je odtegnil svojo roko, pokril si je obraz in glasno izletenje se mu je izvilo iz grla.

Von Breitenwyl je stal razkračenih nog.

"Gospodje porotniki!" je dejal s poudarkom. "Ce tudi le za sekundo podvomite o Müllerjevi krivdi, morate dopustiti, da ta dvom odloči njemu v prid! To je vaša dolžnost. Nista samo Müller in gospa Mullerjeva, ki

stočita tu pred sodniki. Vi in jaz, vsak član človeške družbe, smo danes pred sodbo. Uvažujte okoliščine! Pretehtajte sile strasti! Pretehtajte dokaz in znanosti! Uvažujte lastna čuvstva! Potem," ponižal je svoj glas, "uvažujte: Če mora slediti kazenski, bodo prizadeti tudi vsi sorodniki in vsi ljudje, ki ju ljubijo, po nedolžnem prizadeti. Gospodje porotniki, naj vas spremeni na dobrotna luč, ki sveti v vsakem izmed nas. Pokažite, da ste pravični ljudje in kristjani."

Von Breitenwyl se je usedel. Belina sten se je zrcalila v njegovem obražu. Njegove oči so bile vlažne.

Guttenberg je na kratko odgovoril. Dejal je, da ga veseli, ker je razprave vendar konec. Oba obtoženca ne bosta mogla nikdar zatrjevati, da niso njune zadeve temeljito in izčrpno obravnavali. Sicer pa ni prinesla obramba nobenih novih dejstev. Predlagata, naj obsodijo oba obtoženca na dosmrtno prisilno delo.

(Dalje prihodnjic)

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Podatki iz okolice Tatru

Mrs. Mary Vogrin, 19603 Shawnee Ave., je prejela pismo od svoje sestre Ivanke Špilar, Turn št. 2, pošta Prem na Primorskem, v katerem ji opisuje družinske zadeve in pa trpljenje ki so ga morali prenašati od italijanskih fašistov in nemških nacistov. Pismo je sledče vsebine:

"Turn, 17. januarja 1946.

"Preljuba sestra, svak in Vojnika!

"Rada bi Vam mnogo pisala, ali verjemite mi, da se bojim spominjati prošlega življenja in trpljenja. Vem, da ste čutili in trpeli z nami, ker ste siščali in čitali, kaj se tukaj godi.

"Začela se je vojska in poklici so mojega brata Stankota k vojakom. Bil je pri karabnerjih v Ljubljani. Moral je vrati, slišati in gledati, kaj se je z ubogim slovenskim narodom delalo. Njegovo srce ni moglo več prenašati bolečin trpečega ljudstva. Eno leto je bil v Ljubljani. Ves čas je delal tajno za partizane. Nazadnje je prišla izdaja in je moral pobegniti v gozd. Vedel je, da kruti fašizem ne bo prizanesel hiši in družini. Sporočil je, na jare gre hitro še brat Tone v partizane.

"Prišla je preiskava. Vse so po hiši preobrnili. Zahtevali so, da moramo povedati kje je. Mi smo vedeli kje je, toda smo trdili, da ne vemo. Brat Tone ni imel več časa, da bi bil odšel v partizane. Aretirali so ga in vrigli v zapor. Hiša nam vseeno niso začgali, ker niso imeli dokazov, da je šel Stanko res v partizane. Šele čez sedem mesecev so prišli in prinesli dokaze, da je Stanko res v partizanih.

"Takrat so vzeli v zapor me ne v Zorko. Ubogo mamo so vrgli iz hiše; oropali so vse, vso letino; vzelci so nam tri krave in hišo napolnili z vojaštvom. K sreči je bil razpad fašizma že bližu, zato so postopali z nami bolj usmiljeno. Hiša nam niso začgali, ker so postavili notri vojaštvu. Trpeli smo malo časa v zaporu, samo en mesec. Potem je prišel razpad Italije in vrnili smo se srečno domov. Vsi smo bili zadovoljni in veseli. Mislimo, da že vživamo svobodo.

"Se ni minilo od tega dva dni, smo morali zopet bežati pred krvolčnimi Nemci. Hudo smo trpeli pred fašisti in njih

ša ni bila prav nič poškodovana. Bil je en oficir, podoben človeku. Ko je gorela sosedova hiša, zasmilila sta se mu starčka, ker nista mogla bežati. Vprašal jih je, koliko sta stara. Stric je bil 84 in strina 80 let. Ukazal je vojakom, da jima ne smejo nič zaleda storiti. Peljal jih je v našo hišo. Ker sta se bala biti v hiši, sta stala na vratih. V hiši ni šel niti eden Nemec, ker so imeli tak ukaz. V hiši je bilo ležišče in oprema za 40 partizanov. Da vsega tega niso videli in hiše začgali, sta nas obvarovala stric in strina.

"Tistkrat je zgorelo pol vase. Takrat sem šla jaz z mojo družino na moj stari dom na Turn. Preganjanja in napadi so se vršili dnevno. Zopet smo slišali, da so Tatru popolnoma zgorale. Poslala sem hitro otroke,

bleko in obutev smo zelo v stiskah. Sedaj živimo na Turnu, na starem domu, že dve leti. Končam z najlepšimi in srčnimi pozdravi do vas vseh, Tvoja sestra

"Ivana Špilar".

Pripomba: Tukaj je ponoven dokaz našega primorskega ljudstva, kakšne grozote so morali pretrpeti pred krvolčnimi fašisti in nacisti. Še prav posebno pa naši, takozvani — Brkini, kjer je enajst vasi popolnoma uničenih. Kakor je razvidno iz pisma, so imeli partizani v naši hiši postojanko. Ponočna sem na moje vaščane in brate. Bila sem gotova, da ne bodo klonili.

Ni bilo izdajalcev v naši vasi in zelo malo tudi v okolici.

Tukaj pa imamo nekega Jakca, ko se skriva za ogli ter vohuni in posluša po ulicah, kaj je z mano v Tonetom; ako sta ostala še živa, naj ju pripeljejo hitro k nam. Bila sem v skrbeh, da ju je zidovje ubilo in pokrilo. Ne moreš si misliti moje srečo in zadovoljnost, ko se je Zorka vrnila domov vsa vesela in radostno smejala in rekla, ko je prišla hišo: "Mama, ne bojte, se nič, mama je še živa in Tone tudi, so zbežali in naša hiša je ostala, ni zgorela."

"Pomisli si zdaj, v celi vasi je samo naša hiša ostala nepoškodovana. Večjim kmetom so zgorala vsa gospodarska poslopja, manjšim pa je zgorelo vse. Nam je zgorel samo hlev, pa še tisto smo že popravili.

"Naš Stanko je bil prvi partizan v naši vasi. Bil je korajen in pridobil si je več odlikovanj. Sedaj je kapitan, v službi v Ljubljani. Bil je trikrat lahko ranjen. Starejši brat Tone pa ni bil izvršen napad na Tatre, še nismo vedeli kaj je vojska. Zbežali smo iz hiše, takrat, ko so najbolj švigele krogle okrog nas; zbežali smo na plan, jaz, mama in moji trije otroci. Skrili smo se pod Dragovom vrt pod zid. Pognili smo se s plahto, da nismo gledali šviganje krogel v plamenega goreče vasi.

"K sreči je moja najmlajša hčerkka, Marica, pogledala izpod plahte. Dvajset korakov od nas je bil že postavljen nemški mitraljez, pripravljen da nas potresti. Dvignila je roke kvišku. Tako smo storili vseh pet in ostali pri življenu. Ljudje so tedaj bežali iz vasi. Na begu so ubili Lukatovega Andreja in njegovo ženo; Skrbčevega Mihuela in Tončevega Petra.

"Tisti dan je padlo na Tatrah 26 partizanov. Drugi so srečno našli pravo pot v Ščurk. To je ime parcele, kjer so nedostopna brezdana in prepadi. Prebili so nemško fronto na Paltarjevem vrhu in srečno zbežali vsi v Ščurk, ker drugega izhoda ni bilo iz vasi. V Ščurku pa ni niti eden padel. Nemci so potem pobrali ranjene in internirane. Pobrali so vse, kar je ostalo od ognja in so odšli iz vasi.

"Vrnili smo se domov in obstali vse začuden, ker naša hiša

izprševanjih. Še hujše smo potem trpeli pod Nemci. Neprestano so se vršili napadi. Morali smo bežati v gozd. Dokler ni bil izvršen napad na Tatre, še nismo vedeli kaj je vojska. Zbežali smo iz hiše, takrat, ko so najbolj švigele krogle okrog nas; zbežali smo na plan, jaz, mama in moji trije otroci. Skrili smo se pod Dragovom vrt pod zid. Pognili smo se s plahto, da nismo gledali šviganje krogel v plamenega goreče vasi.

"K sreči je moja najmlajša hčerkka, Marica, pogledala izpod plahte. Dvajset korakov od nas je bil že postavljen nemški mitraljez, pripravljen da nas potresti. Dvignila je roke kvišku. Tako smo storili vseh pet in ostali pri življenu. Ljudje so tedaj bežali iz vasi. Na begu so ubili Lukatovega Andreja in njegovo ženo; Skrbčevega Mihuela in Tončevega Petra.

"Tisti dan je padlo na Tatrah 26 partizanov. Drugi so srečno našli pravo pot v Ščurk. To je ime parcele, kjer so nedostopna brezdana in prepadi. Prebili so nemško fronto na Paltarjevem vrhu in srečno zbežali vsi v Ščurk, ker drugega izhoda ni bilo iz vasi. V Ščurku pa ni niti eden padel. Nemci so potem pobrali ranjene in internirane. Pobrali so vse, kar je ostalo od ognja in so odšli iz vasi.

"Vrnili smo se domov in obstali vse začuden, ker naša hiša

izprševanjih. Še hujše smo potem trpeli pod Nemci. Neprestano so se vršili napadi. Morali smo bežati v gozd. Dokler ni bil izvršen napad na Tatre, še nismo vedeli kaj je vojska. Zbežali smo iz hiše, takrat, ko so najbolj švigele krogle okrog nas; zbežali smo na plan, jaz, mama in moji trije otroci. Skrili smo se pod Dragovom vrt pod zid. Pognili smo se s plahto, da nismo gledali šviganje krogel v plamenega goreče vasi.

"K sreči je moja najmlajša hčerkka, Marica, pogledala izpod plahte. Dvajset korakov od nas je bil že postavljen nemški mitraljez, pripravljen da nas potresti. Dvignila je roke kvišku. Tako smo storili vseh pet in ostali pri življenu. Ljudje so tedaj bežali iz vasi. Na begu so ubili Lukatovega Andreja in njegovo ženo; Skrbčevega Mihuela in Tončevega Petra.

"Tisti dan je padlo na Tatrah 26 partizanov. Drugi so srečno našli pravo pot v Ščurk. To je ime parcele, kjer so nedostopna brezdana in prepadi. Prebili so nemško fronto na Paltarjevem vrhu in srečno zbežali vsi v Ščurk, ker drugega izhoda ni bilo iz vasi. V Ščurku pa ni niti eden padel. Nemci so potem pobrali ranjene in internirane. Pobrali so vse, kar je ostalo od ognja in so odšli iz vasi.

"Vrnili smo se domov in obstali vse začuden, ker naša hiša

izprševanjih. Še hujše smo potem trpeli pod Nemci. Neprestano so se vršili napadi. Morali smo bežati v gozd. Dokler ni bil izvršen napad na Tatre, še nismo vedeli kaj je vojska. Zbežali smo iz hiše, takrat, ko so najbolj švigele krogle okrog nas; zbežali smo na plan, jaz, mama in moji trije otroci. Skrili smo se pod Dragovom vrt pod zid. Pognili smo se s plahto, da nismo gledali šviganje krogel v plamenega goreče vasi.

"K sreči je moja najmlajša hčerkka, Marica, pogledala izpod plahte. Dvajset korakov od nas je bil že postavljen nemški mitraljez, pripravljen da nas potresti. Dvignila je roke kvišku. Tako smo storili vseh pet in ostali pri življenu. Ljudje so tedaj bežali iz vasi. Na begu so ubili Lukatovega Andreja in njegovo ženo; Skrbčevega Mihuela in Tončevega Petra.

"Tisti dan je padlo na Tatrah 26 partizanov. Drugi so srečno našli pravo pot v Ščurk. To je ime parcele, kjer so nedostopna brezdana in prepadi. Prebili so nemško fronto na Paltarjevem vrhu in srečno zbežali vsi v Ščurk, ker drugega izhoda ni bilo iz vasi. V Ščurku pa ni niti eden padel. Nemci so potem pobrali ranjene in internirane. Pobrali so vse, kar je ostalo od ognja in so odšli iz vasi.

"Vrnili smo se domov in obstali vse začuden, ker naša hiša

izprševanjih. Še hujše smo potem trpeli pod Nemci. Neprestano so se vršili napadi. Morali smo bežati v gozd. Dokler ni bil izvršen napad na Tatre, še nismo vedeli kaj je vojska. Zbežali smo iz hiše, takrat, ko so najbolj švigele krogle okrog nas; zbežali smo na plan, jaz, mama in moji trije otroci. Skrili smo se pod Dragovom vrt pod zid. Pognili smo se s plahto, da nismo gledali šviganje krogel v plamenega goreče vasi.

"K sreči je moja najmlajša hčerkka, Marica, pogledala izpod plahte. Dvajset korakov od nas je bil že postavljen nemški mitraljez, pripravljen da nas potresti. Dvignila je roke kvišku. Tako smo storili vseh pet in ostali pri življenu. Ljudje so tedaj bežali iz vasi. Na begu so ubili Lukatovega Andreja in njegovo ženo; Skrbčevega Mihuela in Tončevega Petra.

"Tisti dan je padlo na Tatrah 26 partizanov. Drugi so srečno našli pravo pot v Ščurk. To je ime parcele, kjer so nedostopna brezdana in prepadi. Prebili so nemško fronto na Paltarjevem vrhu in srečno zbežali vsi v Ščurk, ker drugega izhoda ni bilo iz vasi. V Ščurku pa ni niti eden padel. Nemci so potem pobrali ranjene in internirane. Pobrali so vse, kar je ostalo od ognja in so odšli iz vasi.

"Vrnili smo se domov in obstali vse začuden, ker naša hiša

izprševanjih. Še hujše smo potem trpeli pod Nemci. Neprestano so se vršili napadi. Morali smo bežati v gozd. Dokler ni bil izvršen napad na Tatre, še nismo vedeli kaj je vojska. Zbežali smo iz hiše, takrat, ko so najbolj švigele krogle okrog nas; zbežali smo na plan, jaz, mama in moji trije otroci. Skrili smo se pod Dragovom vrt pod zid. Pognili smo se s plahto, da nismo gledali šviganje krogel v plamenega goreče vasi.

"K sreči je moja najmlajša hčerkka, Marica, pogledala izpod plahte. Dvajset korakov od nas je bil že postavljen nemški mitraljez, pripravljen da nas potresti. Dvignila je roke kvišku. Tako smo storili vseh pet in ostali pri življenu. Ljudje so tedaj bežali iz vasi. Na begu so ubili Lukatovega Andreja in njegovo ženo; Skrbčevega Mihuela in Tončevega Petra.

"Tisti dan je padlo na Tatrah 26 partizanov. Drugi so srečno našli pravo pot v Ščurk. To je ime parcele, kjer so nedostopna brezdana in prepadi. Prebili so nemško fronto na Paltarjevem vrhu in srečno zbežali vsi v Ščurk, ker drugega izhoda ni bilo iz vasi. V Ščurku pa ni niti eden padel. Nemci so potem pobrali ranjene in internirane. Pobrali so vse, kar je ostalo od ognja in so odšli iz vasi.

"Vrnili smo se domov in obstali vse začuden, ker naša hiša

izprševanjih. Še hujše smo potem trpeli pod Nemci. Neprestano so se vršili napadi. Morali smo bežati v gozd. Dokler ni bil izvršen napad na Tatre, še nismo vedeli kaj je vojska. Zbežali smo iz hiše, takrat, ko so najbolj švigele krogle okrog nas; zbežali smo na plan, jaz, mama in moji trije otroci. Skrili smo se pod Dragovom vrt pod zid. Pognili smo se s plahto, da nismo gledali šviganje krogel v plamenega goreče vasi.

"K sreči je moja najmlajša hčerkka, Marica, pogledala izpod plahte. Dvajset korakov od nas je bil že postavljen nemški mitraljez, pripravljen da nas potresti. Dvignila je roke kvišku. Tako smo storili vseh pet in ostali pri življenu. Ljudje so tedaj bežali iz vasi. Na begu so ubili Lukatovega Andreja in njegovo ženo; Skrbčevega Mihuela in Tončevega Petra.

"Tisti dan je padlo na Tatrah 26 partizanov. Drugi so srečno našli pravo pot v Ščur